

ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

асист. Волк О.М., студент Щербак А.С.

Підприємства належать до ряду основних суб'єктів, від рішень яких залежать рівень екологічної безпеки, раціональність використання природних ресурсів. І це незалежно від того, йдеться про вибір конкретної технології (екологічно чистої, безвідхідної тощо), про використання сировини чи про вибір партнерів з виробничої кооперації.

Таким чином, екологічна проблематика пронизує всі сторони діяльності сучасного підприємства, впливаючи на внутрішній механізм прийняття управлінських рішень і на відносини між партнерами по кооперації, органами екологічного контролю, фінансовими організаціями, місцевим населенням тощо.

Охорона довкілля стає предметом практичного управління на підприємстві. Нині все послідовніше бізнес повертається до екологічної проблематики. Насамперед, тут необхідне формування і розвиток нової промислової екологічної культури і культури підприємництва, де охорона навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів розглядаються серед вищих пріоритетів. У промислово розвинених країнах очевидні результати в рішенні екологічних проблем, у першу чергу на виробничому рівні, зв'язаних останнім часом з розвитком таких недержавних підприємницьких видів діяльності, як екологічне аудитування і менеджмент.

В Україні правова і нормативна база екологічного аудиту тільки починає формуватися. Прийняттям Закону України «Про екологічний аудит» відкрито нову сторінку організації та здійснення екологічного аудиту, а також забезпечення екологічної безпеки в Україні.

Згідно з законом України *екологічний аудит* - це документально оформлений системний незалежний процес оцінювання об'єкта екологічного аудиту, що передбачає збирання й об'єктивне оцінювання доказів для встановлення відповідності визначених видів діяльності, заходів, умов, системи управління довкіллям та інформації з цих питань вимогам законодавства України про охорону навколишнього природного середовища та іншим критеріям екологічного аудиту [3].

До основних завдань у сфері екологічного аудиту відносять: одержання достовірної інформації про діяльність суб'єктів господарювання у сфері природокористування й довкілля; сприяння суб'єктам господарської діяльності в самостійному регулюванні своєї екологічної політики, формуванні пріоритетів зі здійснення запобіжних заходів, спрямованих на виконання і дотримання екологічних вимог, норм і правил; створення інструменту реалізації основних напрямків регулювання природокористування; інтеграція діяльності у сфері довкілля з іншими сферами діяльності [4].

Головними факторами успіху екологічного аудиту є зацікавленість керівництва підприємства і персоналу (план аудиту слід розробляти за участі всього персоналу); кваліфікація аудиторів (частина аудиторів має обиратися з працівників самого підприємства, а частина - запрошуватися зі сторони як зовнішні консультанти); застосування екологічного аудиту як елемента системи екоменеджменту; більш низькі витрати при опитуванні, що детально охоплюють основні сфери, які повинні підлягати перевірці [1].

Вигоди проведення екологічного аудиту складаються зі зменшення витрат на вилучення відходів шляхом зменшення їхньої маси; зменшення витрат на сировину за рахунок більш ефективного її використання і зменшення кількості відходів; зменшення витрат на виробництво завдяки використанню більш прогресивних технологій та підвищення ефективності технологічного процесу; зменшення витрат на воду й електроенергію шляхом більш раціонального їх використання, а також розширення ринків збуту екологічних товарів та підвищення репутації підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках [2].

Список літератури:

1. Аудит в Україні — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 320 с.
2. Бобровський А.Л. Екологічний менеджмент: Підручник. — Суми: ВТД «Університетська книга», 2009. — 586 с.
3. Закон України «Про екологічний аудит» від 24 червня 2004 року № 1862-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — №45. — 500 с.
4. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: Підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника та к.е.н., проф. М.К. Шапочки. — Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. — 759 с.